

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelenik minden nap.

Az előfizetési pénzek

A lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egyetemesi könyvnyomda, 3. korona-utca, 18. sz. a.) intézendők.

Bérmontetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési ár:

egész évre 20 frt., félre 10 frt., negyedévre 5 frt.

Beiktatási díj: 6-hasábos petit-sor 3 kr., helyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

A „nyilt-tör“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Rendkívüli előfizetés

FÜGGETLEN LAPOK következő folyamára.

Május-juniusi 2 hónapra 3 ft. 40 kr.
Május-juliusi 1/2 évre 5 " "
Május-szeptemberi 5 hónapra 8 " 40 "

A „Függ. Lapok“ kiadó-hivatala.

Miskolcz, máj. 12.

Szerettem volna, ha jelen cikkeim oly ezimés alatt és beosztással közöltek, mint én irtam. Önök azonban, keltezésel, és levél alakban látták jómag azokat adni.

Nem bánom. Annak pedig örvendek, hogy a szerkesztőség kritikája egyet más szelidített és módosított a kifejezésekben. Így correctebb és komolyabb lett az egész dolgozat.

Nem könnyű dolog, a mező gazdaság és politikai emberének, habár vallásos buzgalma ragadja is, egyházi kérdések csak némileg tüzetes tárgyalásába is bocsájtkozni.

A hibázhatás félelme, elfogulttá teszi értelmét.

Husz év előtt mintegy már közel állottam a naphoz, mely az ordinatióval az egyház szolgái közé lett volna engem is avatandó.

A kitört szabadságharc azonban oldalamra kardot kötött.

A csekély egyházi ismeret, mely már jobban mint reflexió el csupán lelkeben, most szikrát nyert a mozgáslomba hozott autonomikus vágyak és eszmék által, s áldani fogom Istenemet, ha szentegyházam a hazában szabad és minden katolikus előtt tisztelt lesz.

Ez pedig az autonomia által érhető el csupán, az szerény véleményem. Igen dehát minő lehet a kath. autonomia, hogy a k a t h o l i k u s i s, meg a n t o n o m i a i s legyen?

Azaz, nem incompatibilis-e ezen két fogalom egymással, és egymást nem kizáró-e?

Mind a „Független Lapok“, mind pedig a többi kath. újságok erre oly választ adnak, mely az összeférhetlenség fogalmát kizárja.

Csak hogy itt azonnal egy fontos ellenvetés áll a lehozás útjában. Az t. i., hogy a „Független Lapok“ elvei ellen oly heves ostromot indított kath. újságok által véleményezett autonomia, nem felel meg az autonomia eszméjének.

És itt rejlik az ellentmondás gordiusi csomója, melyet kettévágni igen, de kioldani nem lehet.

Különböben én szükségesnek találok itt megjegyezni, hogy igazságtalan sérelmet követnénk el a nm. püspöki kar intenciói ellen, ha az illető két kath. hírlap nézetét, felfogását, irányát a nm. püspöki karnak czéljaival, törekvéseivel össze zavarnók, az autonomia kérdésében.

És ezen különválasztás megmenti az ügyet, s lehetővé teszi őszinte nézetünk fejtegetésének folytatását.

Sokszor ismételték, de soha be nem bizonyították ellenfeleink, hogy a „Függ. Lapok“ protestans szellemű autonómiát akarnak.

E felfogás a mily képtelen, oly ferde. Föltételezi, hogy az egyház hitelvi dolgokba egészen átváltozók, s oly alakra lépjen, mely protestans.

Mert képzelhető-e józanul, hogy az egyház hitelvének és isteni szerkezetének, e lapok által annyiszor ismételt épségben tartása mellett, oly autonomia lenne szervezhető, mely mégis protestans autonomia lenne a kath. egyházban.

Képzelhető-e, hogy a püspöki iudictio kath. elve mellett a népbefolyás demokratikus rendszere hozassék, akár republika, akár presbyterialis egyházrendszer formában az autonomia által közénk?

Képzelhető-e, hogy az ordo által nyert kath. egyházi hatalom elve mellett, a néphívás és néphatalmazás tana szerint, az egyházi küldetés, jelleg, és jogszolgáltatás származása ne fölülről, hanem alulról vétesék?

Képzelhető-e, hogy a tanítás, törvényhozás és kormányzatnak a tanító egyház missiójától elválaszthatatlan, a néppel megoszthatatlan, s kath. elve megmaradjon oly egyházi szervezet mellett, mely azt a népre, vagy a politikai uralkodókra ruházta?

Ezen kérdésekre feleljenek azok, kik önöket nem csak bűnös, hanem egyszersmind ostoba irányzatokról vádolták!

Államköltségvetés.

II.

Az „egyenlőségi kör“ választmánya az államköltségvetés tárgyalásánál ekkint teszi fel szabatosan a kérdéseket:

1. Megvan-e az állam bevétel s kiadásában a sulyegység?

2. Az állam költségeinek megszámlálásában van-e kellő takarékoskodás?

3. Az adórendszer nem megy-e túl tételeiben azon határon, mely a közjólétet még nem fenyegeti?

Taglalásainak eredménye mind a három kérdésre nézve nyújt tájékoztatást s az eljárásra nézve némi támpontokat. Ugyanis:

Az első kérdést illetően konstatació, miszerint államháztartásunk első évében a kellő sulyegység már hiányzik, miután 16 1/2 millió szükséges s mellőzhetetlen kiadások fedezetét az állam aktivitáiból kell fedezni.

Bámulandó, hogy a tények ily világos állása mellett keveredhetek napi lapjaink a felelti éles vitába, mennyi az állam első évi deficitje valósággal? Mi e kérdést teljesen meddőnek tartjuk. Ugy látszik, a deficit fogalmának meghatározásában térnek el a nézetek.

Az osztrák költségvetésben kimutatnak 50 millió deficitet. Erre azt javasolja a bizottmány: szállítsuk alá a deficitet, azaz emeljük az adót, azaz emeljük az állambevételeket. A mit az állambevételeknek emelése felel, az nem deficit többé, deficit csak az, mit új kölcsönnel kell fedezni. És ez correct felfogás.

Azon összeg tehát, mit az évi kiadásban új adóssági teher szaporításával kell fedezni, az deficit. De ha ez áll, akkor a dopia törvényei szerint annak is állni kell, hogy a mi a passiv-állásomat emeli, vagy activ-állásomat apasztja, mindenik vagyoni mérlegemet változtatván meg, egyiránt deficit.

És mi valóban nem foghatjuk meg, mi különbség van abban, ha mi 16 1/2 milliót meglevő aktivitánkból fedezünk s ez által apasztjuk a meglevő vagyont, vagy ugyan annyi terhet szaporítunk, ez a mérlegre nézve nem bir eredménynyel.

Sőt azt sem tudjuk felfogni: okunk volna-e a dolog meztelen valóságától visszariadni.

Rajtuk csak szigorú takarékoskodás és sebes erőfeszítés együttvéve segíthet. Nekünk emellegva mindazon alapokra nagy szükségünk van, melyek ennek égető voltát éreztessék a nemzettel. És épen e percében, midőn a Lajthántul azt szeretnék elhitetni, hogy az osztályból mi Isten tudja mi rozsás állapotban léptünk ki, midőn a hadsereg átalakításába kell meggazdálkodásokra részt keresnünk, hol az ország lakosainál is az erőfeszítésre csak az állapot meztelen felismerése nyujthat indokokat, mi bizony a szépitésekre semmi motívumokat nem találunk.

Utóvégre pedig a baj örökölt, annak orvoslására első lépés, hogy ismerjük egész mivoltában, mi nem kértelkedünk a kiépülés lehetőségében, s a kormányunk annál nagyobb dicsőség leend: világosan és leplezetlenül kimutatva a mai állást, egy év múlva arra utalni: mennyiben javult az állapot.

De miután a dolgokat így állani látjuk, és a számok bármilyen csoportozása nem képes kedvező bilanzot helyreállítani, hogy akkor a „P. N. a p l o“ budget feletti cikkekzöje hogyan képes annyira elvetni a sulykot, s önmagát juttatni a hinárba, azt már megfogni nem birjuk. Azt mondá ugyanis a „P. Lloyd“-nak a deficitre nézve:

„megrontja bennünk a hitet, másokban a hitelt, sőt teljesen igazat ad azoknak, kik a kiegyezésről nem a ha-

za felvirágzását, hanem csak zavart és bukást várnak.“

Ez aztán a megfontolatlan beszéd ritka példánya. Együttessen gazdálkoda misem bizonyosabb, minthogy tönkre megyünk, különszakadva, még van lehetőség a kigazolásra; a helyett tehát, hogy a számok czáfolhatatlan tételei ellenében tudatlanságot vet szemére a „P. Lloyd“-nak, s ily fégyvert nyujt ellenfeleink kezébe, tán jobb lett volna a mellett maradni, a mi áll: hogy az állapot nyomasztó ugyan, de a mi vagyonsodásunk forrásai még közel sincsenek hasznosítva, s előttünk a kifejlés végtelen tere áll, tegyük meg mindent a fejlődés szabad menetének istápolására, s mi hamar túl leszünk a zavar és bukás veszélyein.

A mi állapotunk ma nyomasztó, de előttünk a fejlődés beláthatlan mezeje áll. Eltekintve földünk ritka termékenységéről is, mi még csak csekély részét termeljük annak, a mit hasonló miveleti tere példálul átlagosan Poroszország kiállít.

A mily mértékben fokozzuk a termelést az adott tere, annál kedvezőbb alakul számunkra az adó arány nemcsak, de egyszersmind könnyebben viseljük is. Most például a kiszámított tiszta jövedelem aránya 2 ft 50 kr. holdankint, emeljük ezt kétszeresre a termés fokozása által, már az adó arányát egy holdra szelidítettük tetemesen. Ha most például 2 ft 50 kr. tisztajövedelem alapján 1 ftot fizetünk holdankint, az 40%. Ha egy hold jövedelmét 5 ftra emeljük, akkor 1 ft csak 20% és 10 ftra emelve csak 10%. A szorgalom és erőfeszítés tehát birja magában is mérsékelni a ma felette nyomasztó arányt.

Másik következménye a fejlődésnek és vagyonsodásnak a fogyasztás emelkedése s ez által a közvetett adók gyarapodása. 1865-ben tett a közvetett adók összege 62 milliót, a mint ez emelkedik a fogyasztás által, mindig helyesebb lesz az arány bevétel és kiadásaink közt.

Nálunk a termék átlaga négyszög mértföldre számítva alig 2000, Poroszországban 5000 mérő, pedig földünk általában jobb.

Csak a más államokkai összehasonlításokból láthatjuk, mennyire hátra vagyunk még mind az aránylagos termelés, mind a fogyasztásban, de mind az előttünk áll, s azon minden nap segíthet, míg szomszédainkat meglehetősen előhaladott állapotban találja a bajok nyomása.

Nálunk csak arra kell ügyelnünk, hogy az egyes adó ne emelkedjék, hanem igazságosan oszoljék el, s azután erélylyel kell munkálnunk, a föld termésének emelkedése s a fogyasztás gyarapodása által magától eltűnni a deficit.

Természetes ebben a kormányunk is fontos szerepe van, mert a forgalmi eszközről, a közlekedésekről, a kivitel állandósításáról, a verseny képességéről az van hivatva gondoskodni.

TÖRVENYHOZÁSI ROVAT.

Országgyűlési tudósítás.

A felsőház ülése maj 13 án déli 1 órakor.

Elnök: Majláth György, jegyző: Rajner Pál.

A kormány részéről jelen volt: Festetics Gy. gróf.

Mibályi áthozza a görög keleti vallásnak ügyében hozott törvényjavaslatot, s a gyorsiroda szervezését illetően hozott határozatot.

Felolvastatván ezek, kinyomatásuk elrendelteték és szombat 11 órára napirendre kitűztettek.

Képviselőház május 14. d. e. 10 órakor.

Elnök: Gajzágó Salamon, jegyző Csengeri Imre, a kormány részéről jelen vannak: Eötvös, Wenckheim, Gorove.

A mult ülés jegyzőkönyve fölolvastatván hitelesítették; elnök ezután benutatta az időközben beérkezett kérvényeket.

Napirenden az alföld-fiumei vasutvonalról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása volna; miután azonban a ház tagjai nincsenek jelen határozatképes számmal, elnök az ülést 10 percre föl függeszti.

Tíz percznyi szünet után megnyitvatván az ülés, föláll

Bónis Samu: T. ház! Számos petitiók jöttek e ház elébe, melyekben kérik a ház intézkedése arra, hogy a képviselőket a ház közelebbiek teljesítésére szorítsa. Kiadattak ezen kérvények azon bizottságnak, mely a házszabályok elkészítésére küldött ki. Ha nem akármilyen szabályt hoz a ház, hogyha moraliter kötelezve nem érik magukat a képviselők, (Helyeslés) segítve a bajon nem lesz. Számaitalank teendőink, el vagyunk foglalva reggel, délután; és ugyanezen okból kimondotta a t. elnök ur, hogy pontban 10 órakor megkezdnek az ülések. Fájdalom! megtörtént megint, hogy az ülést föl kellett függeszteni, mivel a képviselők teljes számmal nem voltak. Én megvallom, jobb lenni másnál nem akarok vagy legalább jobbnak látszani nem: de magamra a megrovást, a nem érdemelt megrovást örömet föl nem veszem. Ennél fogva én kijelentem, hogyha megtörténik az, hogy az ülés föl függesztetik azért, mert a képviselők határozatképes számmal nincsenek jelen, én ezután a képviselőknek névszerint megszámláltatását fogom kívánni.

Elnök az általános helyesléssel kísért föl-szóalás értelmében határozatilag kimondja, hogy ezentul hasonló esetek alkalmazásával a képviselők egyenkint meg fognak névszerint olvasztatni (Helyeslés.)

Napirenden a kérdéses törvényjavaslat tárgyalása. Olvasztatik a czim, melyre Bónis azon megjegyzést teszi, hogy miután az az engedélyokmány szövegének tárgyalásánál megváltoztatva s, e szerint itt is kiigazítandó. (Helyeslés.)

A törvényjavaslat első 12 pontja minden észrevétel nélkül elfogadtatik.

A 13. §-ra Halmossy következő módosítványt tett:

„A kisajátítási eljárás befejezése után a megállapított kártalanítási összeg a vasutak és csatornák telekkönyvezésére vonatkozó törvények értelmében az abban kiszabott határidő alatt a törvényesen jogosultaknak készpénzben kiutendőd, illetőleg részükre a bírói pöntárba letendő.“

Hollán kijelenti, hogy a módosítvány helyesléssel találkozik, s azt szívesen magáéval veszi. Tiszta Kálmán a kérdéses vég-sorokban aggodalomra nem lát okot, miután nyilvan ki van azokban mondva, hogy a kártalanítási összeg lefizetése a törvényesen jogosult időben teljesítendő. A közp. bizottság szerkezetét megtartandónak véli. Bónis a maga részéről kijelenti, hogy a módosítás nézete szerint is csak zavart esnálna. Hollán elmondja, hogyan értette ezen kijelentését, miszerint Halmossy módosítványát kész elfogadni.

Elnök szavazás alá boesátván e kérdést, a többség Halmossy módosítványát elvetette, s az eredeti szerkezetet elfogadta.

A hátralevő pont és ekkép az egész törvényjavaslat elfogadtatván, elnök kijelenti, hogy annak végleges megszavazása a holnaputáni ülésben fog megtörténni.

Ivánka Imre ezután a következő kérdést intézte a közlekedési miniszteriumhoz:

Interpellatio a közlekedési és pénzügyminiszteriumokhoz.

Miután a képviselőház az alföld-fiumei vasut nagyváradi-eszéki részének építése iránt kötött szerződést helybenhagyta, ugyanezen vasut végleges kiépítése iránt a következő kérdéseket vagyok bátor a közmunka és közlekedési, továbbá a pénzügyminiszter urhoz intézni:

1-ör. Való-e, hogy egyrészt a Licot de Nimes consortium, mely a nagyváradi-eszéki vonalrész építésére szerződött, késznek nyilatkozott a vasutat Eszék-től Sziszeken át Károlyvárosig ugyanazon feltételek alatt és mértföldenként ugyanannyi árért felépíteni, mint az most e vasut nagyváradi-eszéki részére megállapított? Ha igen, van-e a miniszteriumnak kitálatása, hogy a vasutnak e része 1871-ik évben szintén át fog adni a forgalomnak?

2-ör. Eltekintve minden folyamatban lévő alkudozásoktól: mikor kezd meg a kormány és hány szakaszban egyszerre az alföld-fiumei vasut a károlyváros-fiumei részének tetleges építését és hány év alatt véli befejezhetni?

3-ör. A különböző társulatokkal folytatott alkudozásoknál szem előtt tartotta-e a miniszterium azon körülményt, hogy a forgalom az egész alföld-fiumei vasuton ugyanegy társulat kezében pontosnjon össze, s az Sziszekről Károlyvárosig tétessek át a déli vaspályatársulat kezébe, hanem külön független vonalon kezeltessek?

Hollán az azon kijelentéssel kéri az interpellatiót magának kiadatni, hogy arra a miniszterium „valamelyik közelebbi“ ülésen felelni fog.

További napirenden a kérvénybizottság részéről teendő jelentés, Halmossy Endre irómanyaival a szószeke lép és jelentését olvassa föl azon kérvények iránt, melyeket néhány erdélyi szász szék képviselői Schmidt Konrád általános törvénytelen elmozdítása tárgyában a házhoz benyújtottak.

Miután a közigazgatásnak a miniszteri felelősséggel összhangba hozatala tekintetéből az 1848. 20. t. cz. az elmozdíthatatlanság elvét a kormány kinevezésétől függő közegekre

nézve csak a bírói hivatalokra nézve szorította; miután továbbá Schmidt Konrád megválasztása és kinevezése nem törvényes kormány befolyása alatt és az ország alkotmányának föl függesztése korszakában történt, egyébiránt is hivatalába a szokásos formák szerint be nem igttatott; miután a szász ispáni állásból való elmozdításnak ez nem első esete; s miután az átmeneti korszak nehézségeit tekintve véve, a képviselőház Erdély közigazgatási és igazságszolgáltatási ügyei körüli a felelős miniszteriumnak belátása szerint intézkedésekre föl hatalmazást adott és másfelől, miután az új ispán kinevezésénél az ideiglenesség és törvényhozás további intézkedéseinek fontartása kimondatott, a kérvényi bizottság ezen folyamodványokat 6 os. apost. kir. Főlségehez a képviselőház által támogatónak nem véleményezi és ezen kérvényeket az irattárba letétetni javasolja.

Hollán Ernő államtitkár az interpellatiót irásban kiadatni kéri, jégvén, miszerint a miniszterium egyik közelebbi ülésben fog arra válaszolni.

Ezután a napirend második tárgyára térvén át a ház.

Halmossy Endre előadó olvassa a kérvényi bizottság jelentését. A ház a bizottság véleményezését minden észrevétel nélkül magáéval teszi, s csupán a szász comes nyugdíjazása ellen benyújtott kérvények feletti letelkezik hosszabb vitatkozás. A kérvényi bizottság e tárgyban adott véleménye a következő:

Miután a közigazgatásnak a miniszteri felelősséggel összhangba hozatala tekintetéből az 1848. 20. t. cz. az elmozdíthatatlanság elvét a kormány kinevezésétől függő közegekre nézve csak a bírói hivatalokra szorította; miután továbbá Schmidt Konrád ur megválasztása és kinevezése nem törvényes kormány befolyása alatt és az ország alkotmányának föl függesztése korszakában történt, egyébiránt is hivatalába a szokásos formák szerint be nem igttatott; miután a szász ispáni állásból való elmozdításnak ez nem első esete; s miután az átmeneti korszak nehézségeit tekintve véve a képviselőház Erdély közigazgatási és igazságszolgáltatási ügyei körüli a felelős miniszteriumnak belátása szerint intézkedésekre föl hatalmazást adott és másfelől, — miután az új ispán kinevezésénél az ideiglenesség és a törvényhozás további intézkedéseinek fontartása kimondatott, a kérv. bizottság ezen folyamodványokat 6 os. kir. Felsőgehez a képviselőház által támogatónak nem véleményezi és ezen kérvényeket az irattárba letétetni javasolja.

E véleményezést felolvasása után szót emel.

Bömes Frigyes: (Halljunk!) Sajnálom, nagyon sajnálom, hogy e kérvény tárgyában, melyet Ranicher képviselőtársam benyújtott, fölszólalnom kell, de mentse ki ezt az, hogy azt az igazság érdekében teszem. Vizsgáljuk meg ugyanis, kik állnak a most nevezett kérvényezők háta megett. Vajjon jogosan és méltányosan állította-e, hogy ez a szász nemzet többsége, illetőleg maga az egész szász nemzet vagy nem? és volt-e joga amazokat czekek azonosítani, vagy nem? Szerintem, — minthogy a dolog köztudomásu s az általam is röviden felemlített adatok által még bővebben ki fog derülni — nem. Én azt hiszem, hogy azon kérvény illuszió alapult.

A fájdalom kiáltása egy szólván belevesz azon örömben, melyet a szász nemzetnek csaknem az egész nemzetet magában foglaló többsége a volt comes elmozdításán és a mostani comes kinevezésén, tapintatos kiválasztásán érez, mint a sóhajtás a zivatbar. (Eljenzés) Azon képviselő testületek, melyek a szász területen létező városok és községekben ez időszert fenállanak, valóságos arisztokratiko-bureaukratikus testületek, oly testületek, melyek a polgároktól és néptől határozottan függetlenek, a comes irányában pedig határozottan függő helyzetben vannak. (Igaz! Ugy van!) És innét van, hogy a nemzettel, melyet a szász nemzet democraticus intézményeihez képest és a közvélemény szerint képviselniük kellene, kiváltak az utóbbi években rendszeren sőt mintegy rendszeresen ellenkezésbe jöttek. (Ugy van!) Ezen a nép és állitlagos képviselői közti ellenkezés különösen kitünik a politikai tere, s ez oka annak, hogy a nép komoly és nyílt ellenkezésben és küzdelemben él ezen képviselő testületekkel. Ily tényállás mellett ki merné állítani, hogy az említett városi és községi képviselő testületek az általuk képviselni kellett, de valósággal nem képviselt nép akaratának és véleményének kifejtő tolmácsai volnának és hogy a vélemény, melyet nyilvánítanak, a képviselni állított nép szívében fogamzott volna.

Ezen helyzetből kifolyólag, valamint ezen városi és községi képviselőtestületek nem képviselik a polgárok többségének véleményét: úgy az ezen testületek által a nép kizárásával választott szász egyetem sem képviseli a szász nemzet véleményét, (Tetszés). Erre nézve pár példát legyen szabad felvilágosításul felhoznom. (Halljunk!)

Midőn 1848-ban a szász nemzet képviselői a kolozsvári országgyűlésen egyetelműleg és kivétel nélkül az unio mellett szavaztak, akkor az egyetem a kerületek kihallgatása nélkül az ellen óvást tett; midőn az utóbbi években a nemzet nyilvánosan Erdélynek Magyarhonnal egyesülését óhajtotta, az egyetem ezen közös óhajtas daczára 66 és 67 ben ő Felsőge eidebe egy feliratot terjesztett, és ha szabad magamról is beszélnem

(Halljunk) egy példát hozok fel, melyet nem is említenék, ha nem volna oly döntő adat állításom mellett.

Midőn 1865-ben a kolozsvári országgyűlésen az unio mellett szót emeltem (Eljen!) akkor a brassói képviselőtestület által valék bizalmatlansági szavazattal megítélve, (Derülttség) és néhány héttel aztán szerencsés válek ezen pesti országgyűlésre képviselővé választatni (Eljen!) és pedig úgy, hogy Brassó városa és vidékéül mintegy 2000 választó közül kevés számú románokat kivéve, kik románokra szavaztak, nem volt 72 nél több, ki rám nem szavazott volna. (Eljen!)

Mindezekből világos az, a mit mondtam, hogy t. i. a mint a városi és községi képviselőtestületek nem képviselik az illető polgárok véleményét, épen úgy az egyetemen a szász nemzetnek közvéleményét nem képviseli. A mi a kérvényeket egyenkint illeti, Segesvárosának igen tiszteletre méltó polgárainak nagyobb száma t. i. 152 nevében benyújtott kérvényre nézve meg kell jegyezni, hogy annak fontosságát a kellő mértékre reducálja azon körülmény, miszerint néhány héttel ez előtt magam szerencsés válek, igen tisztelt belügyminiszter urnak egy 400-nál több, épen Segesvár és talán azért, mert szabadelvű, épen oly tiszteletre méltó polgárai aláírásával ellátott feliratot átadni, melyben forró köszönetet mondanak a volt Comes eltávolítása az az unoká kinevezése felett.

Szónok ezután Nagy-Szeben városa a szász egyetemen kérvényeinek fejtegetésére tér át a határozatlan tagadja, hogy azok a szász nemzet véleményének és akaratának tolná csai lennének, (Helyeslés) s aztán így folytatja:

És hogy az nem felel meg a szász nemzet véleményének, hivatkozom a szász területtől érkezett számos feliratokra, melyek a Comes elmozdításában a reform és alkotmányosság előlétesítését tüdőzik, hivatkozom azon szívvelésségre, melyvel az unjonnan megválasztott comest a szász földön fogadták; hivatkozom azon feliratokra, melyek közvetlenül az igen tisztelt belügyminiszter urhoz érkeztek, melyekben a szászok köszönetüket nyilvánítják, a kormány ezen intézkedésért.

Hivatkozom továbbá azon 1867 Brassó városi és vidéki polgárok aláírásával ellátott feliratra, mely ugyan a comes helyettesez, hanem annak nyílt kijelentésével intézetek, hogy t. miniszter elnök urhoz téssek által; végre van szerencsém bemutatni még egy Brassó vidék polgárai és előjárósága által kiállított iratot, mely a polgárok kívánata szerint a t. ház asztalára teendő le, melyben a polgárok és előjáróság név szerint és nyilvánosan a jelen szónogyan forgó kérelem ellen óvákat jelentik ki. Mindezek után van szerencsém kijelenteni, hogy ép úgy ezen kérvények, mint más, ezekkel párhuzamos törekvések nem egyebek, mint a bürocratikai aristocratiának a népjög elleni erőlködésai azon bürocratiának, melynek vezére Schmidt Conrád volt.

Szónok ezután hosszabban fejtegeti, hogy a kormány eljárása Schmidt Conrád elmozdításában mind jogi, mint politikai tekintetben helyes és a törvényeknek megfelelő volt, s ha e tekintetben hiba történt, ez csak az lehetett, hogy miért nem történt legalább 10 hónappal ezelőtt. (Derülttség, taps és éljenzés.)

Nem tudja felfogni, hogy lehetséges az, hogy azok, kik a szász nemzet jogait, törvényeit és egyéb jogait is terrorisznak áldozták fel, kik továbbá 1863 ban és 1864 ban a szebeni ugynevezett országgyűlésen (s a bécsi reichsrathban a hazai alaptörvények tönkre tevéséhez oly nagy szívesség-gel járultak, kik végre az utóbbi években még 1865, 1866 és 1867-ben is az alkotmány valódi visszaállítása ellen minden uton és módon működtek, hogy mondom azon férfiak most egyszerre a törvényesség szentséges alapjára és a törvény védelme alá állítsanak, melyet eddig számba sem vettek. Nem szeretek gyanúsítani és a ház méltóságát szem előtt tartva, csak azt mondom, hogy logikájukat nem értem. A kérvényi bizottság javaslatát pártolom. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Fabricsius Károly óhajtott volna, hogy a felelős miniszterium intézkedése ellen irányzott kérelem elmaradjon, mindamelllett megvan győződve, hogy e tárgy megvitatása jótékony hatású lesz a szászokra nézve. Némely székben, különösen Nagy-Szeben székben a nagyraérvő igazgatók azon hiedelmre jöttek, hogy a miniszteriumot megfélemlítés által a kormányi intézkedés visszavételére fogják kényszeríteni. Segesvár, Brassó és Köhalm szabadelvű polgárai azonban csakhamar átlátták a bürocratia cseleit. Conrád Mór körünya valódi diadalmenet volt, mi kétségen kívül bizonyítja, hogy a szász nemzet többsége a kormány eljárásával meg van elégedve. Szükségesnek tartja, hogy a ház e kérdésben a kormányt egész erejével támogassa. (Helyeslés.) Pártolja a kérvényi bizottság véleményét. (Zajos helyeslés.)

Telek y Domokos gr.: A szász bürocratia mindig a magyar alkotmány megrontását tartotta feladatának. Az 1848. és 61-iki példák eléggé bizonyítják az állítást, s a bürocratia működésére legjobb lesz a felelős fejtől vetni. Meg van győződve, hogy ha ezen szász bürocratia tapasztalni fogja, hogy a jelen alkotmányos állapot a 61-kinél állandóbb, mint bécs bármely fogja magát a viszonyoknak megadni. Ha a kormány ez uton fog tovább is haladni, a beületes és szorgalmas szász nemzet meg fogja őt érteni s végkép lerálandja a bürocratiának bilincseit. (Helyeslés.)

Gull József ez ügyet nemcsak a szász törvényhatóságok lakosaira, hanem elvileg mindazokra nézve fontosnak tartja, kik az önkormányzatot minden irányban komolyan veszik. Kijelenti, hogy a kérvények keletkezésére és beadására semmi befolyást nem gyakorolt, mind a mellett felszólal, hogy ne

bány felhozott állításra feleljen. Tagadja, hogy az egyetem kérvénye ne jött volna törvényes uton létre. Mi a szavazók számát illeti, úgy tudja, hogy a két brassói követ távirati uton odautasították, hogy a mellett szavazzon. Ezek csak a tárgyalások befejezése után mondták le mandatumaikról. Azt állították, hogy e kérvény a bürocratia eredménye. Erre az feleli, hogy sohasem hallotta, hogy a választott hivatalnokok bürocraták lennének, de ezen kivül a kérvényt egy hivatalnok sem írta alá, míg másfelől az új comestek körünya alkalmával épen a hivatalnokok siettek tiszteleire. Igaz, hogy Schmidt Conrád hivatalába nem a szokásos formák szerint ittagattott be, de ebből csak az következik, hogy e hiány pótlásuk. Mondatott, hogy Schmidt Conrád a reichsrathban volt. Ebből nem következik, hogy hivatalából elbocsátassék. Hiszen a bécsmelyes táblánál is ülnek olyan férfiak, kik szintén ott voltak, de e padokon is ülnek hivatalnokok, kik abban részt vettek. A kérvényi bizottság indítványa ellenében azt indítványozza, hogy kérvények tésseknek át az összes miniszteriumhoz, hogy ez azokat a törvények értelmében intézze el.

Bethlen János gr., Berzenczey László, Papp Zsigmond, Justh József, Trauschenfels Emil és Domokos László helyeslik a kormány eljárását s a kérvényi bizottság véleményét ajánlják elfogadásra véget.

Rannicher Jakob nem tekinti a kérdést egyéni, hanem alkotmánykérdésnek, s fentartja magának a jogot, hogy az erdélyi ügyek tészebb tárgyalása alkalmával hozzá szólhasson. A kérvényi bizottság véleménye ellen szavaz.

Ezután Gull József mint indítványozó még egyszer szót emelvén, az előtte szólók némely állításait cáfolja. Beszéde végeztével.

Elnök a kérdést szavazás alá bocsátván, a ház roppant többsége Gull indítványát elveti s a kérvényi bizottság véleményét fogadja el.

Az ülés ezután fél 2 órakor eloszlik.

Határozati javaslat.

a vasutépítési engedélyezések iránt általában.

A képviselőház osztályából alakult központi bizottság kéri a házat, határozza el:

1. Hogy a vasut építésére egyedül részletes és kimerítő vizsgálat után biztosaknak elismert oly kiszámítások alapján adassék engedély, melyek kielégítő arra, hogy a törvényhozás a vonalt megállapítsa; hogy elhatározását azok segélyével mindig biztos alapokra fektethesse; és hogy ekként minden határozatlan s később eldöntendő kérdések felmerülése minél inkább elkerültessek.

2. Bármily engedélyt kérő társulat kivétel nélkül köteles legyen az építés helyességére, czélzserűségére, valamint annak a kifizető határidő alatti befejezésére nézve megfelelő tetleges biztosítékot letenni; és hogy

3. Szintén kivétel nélkül minden engedélykérő érdektársulat köteles legyen, az engedély megnyerése után hat hét alatti határidő alatt bejelenteni az engedély részvény-tőkéje 30 százalékaának befizetése biztosítva van.

Pest, máj. 3. án 1868.

Királyi Pál, közp. bizottsági előadó.

Határozati javaslat

az alföld-fiumei vasutvonal tárgyában.

A képviselőház osztályából alakult központi bizottság kéri a házat, hogy a nagyváradi eszaki pályának további irányba s építésére nézve határozatképen mondja ki:

Gondoskodjék a kormány, hogy ezen vaspálya Eszékől Sziszekén, Károlyvárosán át Fiumeig a legrovidebb vonalon, függetlenül minden más társaságtól, és minél előbb építtessék ki.

Pesten, május 3. án 1868.

Királyi Pál, közp. bizottsági előadó.

Törvényjavaslat

az alföldi vasutépítés tárgyában.

A központi bizottság szövegeze szerint. 1. §. A magyar királyi közmunka- és közlekedési miniszterium által az alföldi fiumei vasutnak a Nagy-Váradtól Eszékig terjedendő, s a Nagyvárad-kolozsvári vaspályával egybekötendő vonalra, valamint Eszékől Baranyaváron át Villányra kiágazó szárnyvonal építésére s üztetésére, az e czéllá egyesült vállalkozókkal 1867-ik évi november 13-án kötött szerződés előterjesztvé, ennek alapján.

2. §. Az egyetemlelt kötelezett vállalkozók: név szerint a magyar hitelbank, a szabcs. k. ipar- és kereskedelmi hitelintézet, a darstadtai kereskedelmi és iparbank, Haber Sámuel, gróf Károlyi György, gróf Károlyi Sándor, Königswarter Móricz, bár. Rothschild Anzelm, Sehey Frigyes, Schnapper Antal, Schosberger S. M. és fia, báró Sina Simon, Todeskó Hermann fia, Treifort Gergely, Wodianer Albert és Wodianer Móricz részére az engedély az l. §-ban megnevezett vasutak építésére ezenel megadatik azon kikötéssel, hogy a munkát a szerződés 5-ik pontjában megállapított határidők alatt megkezdendik és befejezni tartoznak.

3. §. A vállalkozók üzteljoga a vállalatra nézve, a mennyiben az állam a szerződés 27. pontjában fentartott beváltási jogával elni nem akarna: a jelen törvény szentesítésétől számított 90 (kilencven) évre terjesztetik ki.

4. §. Az állam a vállalkozóknak e vállalat után, a szerződésben e czéllól szabályozott országos ellenőrzés épségben tartása mellett, évenként minden mértföld után 36,500 o. é. frt ezüstben számított tiszta jövedelmet olykép biztosít, hogy ha az évi tiszta jövedelmert mértföldenkint a fenebbi biztosított összeget el nem érné, a hiányt pótolni tartozik. Az állam által ezen garancia folytán fizetendő összegek azonban mint évenként négy százelekkal kamatozójelölések tekintendők, melyek a vasuti társaság által — a mint a pályát tiszta jövedelme a biztosított évi összeget meghaladja — azoknak és kamataiknak teljes törlesztéséig visszafizetendők.

5. §. Az engedélyesek egy az építkezés határideje és czélzserűsége, mint a kifizető határidőben bejárásos biztosítására is megfelelő biztosítékot tartoznak nyújtani.

6. §. Tartoznak továbbá az engedélyesek e jelen törvény szentesítése napjától számított hat hét alatt kimutatni, hogy a vállalat egész részvény-tőkéje harmincz százalékaának (30%) lefizetése biztosítva van, i-előtt az e törvényben engedélyezett vasut építésére az országgyűlés által beczikelyezendő s ő Felsége által szentesítendő engedélyokmány részökre kiadandók.

7. §. Az l. §-ban nevezett vasutvonalakhoz szükséges terület kisajátítása a fennálló törvények határozatai szerint eszközöltesetik.

8. §. Minthogy ezen vasutvonalok minél gyorsabb kiejtését az országos érdekek sürgetőleg megkívánják: a kisajátítás helyrajzi végérvényű megállapítása után az abba felvett területeken az építési munkálatok azonnal megkezdhetők.

9. §. Ezen területeken létező bármely építmények azonban az építési vállalkozó, ez utóbbiak kisajátításának befejezte előtt, semmit nem változtathat.

10. §. Ha a kisajátítandó területnek állapota az építkezési munkálatok által oly változást szenvedett, hogy annak korábbi minősége, a beüleskor fenálló állapot szerint meghatározható nem lenne: a minőség a kisajátítás után a tulajdonosnál megmaradt s hason mívelési ág alatt levő részeknek és ezek hiányában a szomszéd területeknek minősége szerint határozatuk meg.

Mindkét fölköz az azonban jogában áll a polgári eljárásban meghatározott bizonyítékok által igazolni, hogy a kisajátított terület a fent megjelöltéktől különböző minőségű volt.

11. §. A kártalanítási összeg után a kártalanítandó részére azon időponttól kezdve jár öt százaléki kamat, melyben a kisajátított ingatlan tetleg birtokban vététt.

12. §. Ha vállalkozó az engedély tárgyát képező munkálatokban bárki gátolná, az illethezes törvényhatóság a hatalomkört azonnal elrendeli kötele.

13. §. A kisajátító köteles, mielőtt az építési munkálatokat megkezdendé, a munka alá veendő terület után az adótelekényvekben felvett tiszta jövedelemnek huszoros összegét tésztés szerint közpénzben, vagy magyarországi közhitelpapirokban, vagy a magyar földhiteltint zet értékpapiraiban azok értékét a pesti tőzsdé árfolyama szerint számítva, azon törvényhatóság letéti pénztárába letenni, melynek területén a kisajátítandó ingatlan fekszik. A kisajátítási eljárás befejezése után pedig a megállapított kártalanítási összeg a törvényesen jogosultnak 15 nap alatt közpénzben kifizetendő.

14. §. Egyébiránt az előterjesztett, s egy példányban a törvényhozó test levéltárába letendő szerződésnek minden egyéb pontjai is helybenhagyatván, a közmunka és közlekedési miniszter megbizatik az engedélyesek okiratot eme szerződés alapján a 6-ik §-ra való tekintettel, az engedélyesek részére kiállítani, e törvény a pénzügyminiszterrel egyetértőleg végrehajtani, s felügyelni arra, hogy a szerződésben foglalt összes feltételek az engedélyesek által mindenben pontosan teljesíttessenek.

Bécsi dolgok.

A reichsrath utolsó napi működését illetőleg következő sorokat a „regi Presse“-ből vesszük át:

„A budget bizottságunk kedden este hozott határozatai a legkínosabb feltöltést okozták a képviselők többségében. Helyesléssel csak a vagyonadó elejtése találkozik. Azon határozat létrejöttéről, mely szerint a szelvényadó 25%-re volna felemelendő, a következők halljuk: Az indítványt már az albizottság tegnap délelőtti ülésében tette volt. Ma a r képviselő, támogatta Skene és Perger. Dr. Ranhans ellenében óvást tett az ellen, hogy ily fontos ügyben határozoznak a pénzügyminiszter távollétében. El is halasztott ennél fogva a határozathozatalt est 5 órára; de szerencsétlenségre ekkor miniszter. tanács volt s Brestl ismét nem jelenhetett meg. Ezt sajnálattal tudomásul vették s néhány tagja a bizottságnak (hir szerint Banhaus, Winterstein és Hopfen) csak az ellen tiltakoztak, hogy a 25%-re való felemelési indítvány az albizottságtól eredőnek tekintessék. Erre aztán azt M a y r csakugyan mint saját indítványát adta elő a bizottság előtt. Azonban, mint halljuk, dr. Banhaus a szerda este ülésben, szemben a miniszterelnök ügy nyilatkozatával, mely szerint a kormány nem volna azon helyzetben, hogy egy ilyenl határozatot érvényesítsen — a mi a maga nemében szintén cabinetkérdés volna — azt indítványozta, hogy a tegnapi határozat vonassék vissza, s tárgyalassék az ügy újra.“

A budget-bizottság tegnap esti ülésében folytatott az albizottság javaslatának tárgyalása. A pénzügyminiszter kijelenti, hogy nem csatlakozhatik a tegnapi határozathoz, mely a szelvényadót 25%-ra akarja emelni, mert e szám igen magasra. A kormány fentartja magának ide vonatkozólag indítványt

tenni a házban a tárgyalásnál. — A bizottság elhatározta, hogy az államadósság conversiója kényszer utján hajtassék végre. Azon elveket illetőleg, melyek szerint az államadósság egysége rendi adóssággá változtatandó, s az árfolyam szerint számított, Hopfen képviselő a pénzügyminiszterrel egyetértőleg javaslatot tesz, mely elfogadtatik. E szerint a vissza nem fizetendő adósságok categoriájánál azok kamatlába a visszafizetendők és nem visszafizetendők közt, valamint a visszafizetendők egyes categoriájánál azok árkelete szolgál alapul. — Aztán az albizottság az által valék eladásra vonatkozó eladása került tárgyalásra, s a pénzügyminiszter beleegyezett abba, hogy az eladásból a galicziai államjövök a kormány javaslataiban foglalt 2 ik csoportozta kizárassék.

Az a'sóház a pánka adóról szóló törvényjavaslat felett vitáz, a felsőház az uszartörvény felett. E mellett a kereskedelmi miniszter eléje terjesztette a képviselőháznak a kereskedelmi és hajózási szerződések megkötése végett tervezett kelet ázsiai és dél-amerikai expedíciót a magyar kormány-nyal egyetértőleg megállapított költségvetését. E költségek összesen a tervbe vett utazása egy évre 533,000 fra rugnának, melyhez Magyarország a rá eső 30%-es arány szerint 159,900 forint járulna. A cisalajhanus complexumra hárulna e szerint 373,100 ft; de minthogy az expedíció csak 1868. második felében indítatnék meg, ennél fogva az idei budgetbe rendkívüli költségül a kormány csak 250,000 ftot kér felvétetni.

A honvédelmi miniszter javaslatot terjeszt a ház elé az unjonez contingens megajánlásáról 1868 ra, kérésen 56,548 embert a cisalajhanus tartományokból.

Moldva-oláhországi magyarok kérvénye a képviselőházhoz.

Nagyméltóságú Elnök ur! Mélyen tisztelt képviselőház!

Bátorkodunk felhívni Nagyméltóságodnak és a mélyen tisztelt képviselőháznak figyelmét itteni helyzetünkre s sok tekintetben elhanyagolt általános nemzeti érdektől állapotunk, megtekintésére illelőleg orvoslására.

Közüdat szerint az egyesült Dunai fejedelemségekben hatvan ezer magyar-osztrák általvaló van, kiknek legfeljebb egy hatoda tiszta ausztrai, azaz Lajthántuli, s a többi pedig mind a magyar korona polgára; ezeken kívül még szintén ugyanennyi fordul meg az egyesült dunai fejedelemségekben évenként.

A felállított paritás elvénél fogva tehát a konzulási személyzet öt hatodának magyarok kellene lenni, de tényleg még megfordítva sem áll a viszony. — Ugyan is csak itt Bukarestben maga a konzul, fő és alkonzulok, törvényszéki bírák, sőt még az árvek bírjai is nem csak nem magyarok, de még csak is nem is értik nyelvtünket,* a magyar törvények helyett osztrák törvény szerint ítélnék német nyelven, sőt még a concordatum §-ait is úgy ránk szabják, mintha magában Ausztriában élének.

E nyelv nem tudásából s idegen törvény szerinti perfolytatásból a legnagyobb számu — de néméttl nem tudó — magyar királyi alattvalókra kiszámíthatlan sérelmek s anyagi veszteségek származnak, melyek megszüntetését még csak is remélhetjük, valaméddig a konzulási személyzet a paritás alapján újja nem szervezvetik.

És pedig nemcsak Bukarestben van ez így, hanem Rumania mind azon városaiban, melyekben osztrák konzulások és starosták léteznek. Ez utóbbiak legnagyobb részének a kormánytól fizetésük nem lévén az alattvalókra huza — vonájuk miatt annál veszélyesebbek, s nem védők, hanem zsarolói a szegény munka kereső népnek.

Különös tekintetet érdemel továbbá azon körülmény, hogy itt némely iparágat kizárólag magyarok üznek; kereskedelmi czik-einknek pedig különösen az erdélyi és bántátiának közélebbi s állandóbb piacza nincs mint a dunai fejedelemségek, itt tehát a magyar ipar és kereskedés emelésére mindent el kellene követni s így kereskedelmi szempontból is szükséges volna, hogy e konzulási személyzet magyar legyen, hogy a kizárólag hazai ügyet melegebben is érezze, hazai belviszonyainkat is alaposabban ismerhesse.

Mivel végre az itteni konzul egyuttal diplomatikai agens is, és véleményünk szerint nekünk magyaroknak ugy itt künn — mint különösen hazánkban érdekében áll a jelenleg itt irántunk mutatkozó elleneszevett minden kitelhető eszközökkel csillapítani, s a magyar és román nemzet között minél barátságos viszony létrejöttét előmozdítani, politikai tekintetből is óhajtott volna, hogy e nehéz és kényes ügyre egy ez egész horderejében s magyar szellemben felgöngy tudó alkalmas hazánkba bizatnék meg.

Nem tüntetési viselkedés, — nem a mos-

* A bukaresti cs. k. konzulág összes személyzetének száma 23. Ebből tiszta magyar ajku csak egy örmester Fülöp Sándor van. Magyarul beszél egyik dragozán és még 3 örmester ug a hely. R. L.

tani konzulági hivatalnokok személyei iránti tiszteletlenség indított bennünket e kérelmetnek felterjesztésére, hanem saját és hazánk anyagi és szellemi érdekei elhanyagoltságának komoly megfontolása, melynek orvoslását az eddigi ügynökségi rendszer mellett nem remélhetni.

Mi nem birjuk magunkkal elhittetni, hogy a magyar haza mélyen tisztelt kormánya és képviselői igazságos kérelmünket ne óhajtsák orvoslolni.

Legyen szabad tehát reménylenünk, hogy meg fogják hallgatni azou magyar polgárok-nak jogos és igazságos kérelmeit, kik ez az időkorszak alatt is a haza határain kívül élni kénytelenek.

Mély tisztelettel és hazafini hódolattal vagyunk Bukarestben nagyméltóságú Elnök urnak s a mélyen tisztelt képviselőháznak mint magyar királyi alattvalók alávetés stól gái. 230 aláíró.

Nyílt körlevél Békésmegye minden felekezeti és házi előjáróságainak.

A földmívelési miniszterium a békésmegyei gazdasági egyletnek megkülönböztető gazdasági utasítások czimú okserüi folyóirat mutatójának számát, mely a Miniszter ur nagyméltósága által a „népitanitók lapja“-hoz havonként két ízben mellékelteni, és minden népitanitónak ingyen küldetni elhatározatott, ebben egyletünket aziránt kereste meg nagyméltósága, hogy az addig is, meg a népnevelés ügye korszerű rendezése iránt áthatóbb intézkedések létesíttetnének, erköles befolyásával oda hatni törekedjék, hogy az elemi iskolákban a népnevelés a gazdasági oktatás is egygye olvasztassék s ezen korszerű intézkedések lehetőleg már e folyó évi tavaszon megkezdessék. Békésmegye gazdasági egylete örömmel ragadja meg az alkalmat, melylyel részéről szintén kívánatosnak, sőt halaszthatatlannak tartott eme gazdasági oktatás életbeléptetéséhez hozzájárulhat.

Midőn tehát békésmegye minden felekezeti egyházi közösgéit a közösgétkbéli iskolákban a nevelésnek lehetőleg már e tavasz gazdasági oktatással való egybekapcsoltatására hazafini tisztelettel felhívja, egyzserminda fenneemlített gazdasági utasítások czimú korszert, gyakorlati folyóiratnak terjesztését melegen ajánlja.

Ezen gazdasági oktatás ügyével szoros kapcsolatban lévő a községi kerteq teleptése azoknak czélzserű berendezése és fentartása is a gazdasági egylet ezt is felemlíteni időserítnek tartja azon óhajtas kifejezésével, hogy a fennemlített egyházi közösgék oda hatni törekedjenek, hogy a kebelbéli közkert szakértő kezelés mellett — a kívánatnak megfelelő állapotnak örvendhessen.

Egyébiránt tekintettel a gazdasági oktatás életbeléptetésének nagy fontosságú ügyére, a gazdasági egylet nincs az iránt családósban, hogy annak életbeléptetése legközelebb a tanitók gazdasági ismereteinek hiányossága által van akadályozva, mire nézve a gazdasági egylet egyben elhatározta és határozatát foganatba is veendi, miszerint a megyebeli egyházfelekezetek kormányzó közösgék figyelméztetni fogja, hogy a tanitók gazdasági képzését érdekében a legezserűbbnek lát szó intézkedést megtennek. — Kelt B.-Csaba, 1868. apr. 26. A békésmegyei gazdasági egylet igazgatóságának megbízásából Mokry Sámuel, titkár.

INTÉZETEK S EGYLETEK.

Az országos magyar köznevelési egyesület f. hó 14-én a nemzeti szállóadában választmányi gyűlést tartott, — melyben a kir. belügyminiszteriumtól visszaérkezett alap-szabályokban a kormány részéről kivánt módosításokat illelőleg — határozattal: hogy a választmány az alapszabályoknak kivánt módosítását — mivel az az egyesület czéljával semmi öszszétlkezésben nincsen, és csupán az alapszabályok bővebb kifejtését és határozottabb körvonalozását sürgeti — a junius elején tartandó közgyűlés előtt javaslatba fogja hozni, és az előterjesztendő javaslat kidolgozására 5 tagu bizottságnal küldött ki. Egyuttal a pénztárnok is kimutatta a begyűlt pénz elhelyezését — névleg — a takarékpénztári könyvecskéket, mely részben a választmány mindent a legszebb rendben találva, pénztárnok urnak elismerő köszönetet nyilvánította. — Pest 1868 május hó 15-én. Wiche József, főjegyző s. k.

Az országos honvédek egyesület f. hó 16-én, azaz szombaton délután 3 órakor a megyeház kisebb termében ülést tart, melyre a t. cz. választmányi tagok megjelenni sziveskedjenek. Pest, május hó 14-én 1868. Benitzky Lajos ezredes a lelkégek megbízásából — ifj. Barsi József, orsközp. idegl. jegyző.

A magyar mérnökegylet választmányának folyó évi május hó 3-án tartott ülésében Szily Kálmán egylet tag — hivatkozva az államköltségvetéshez csatolt mellékleték 4 dik füzetében a 27-ik fejezet 1—2 cime alatt egyik megjegyzésre, mely szerint azon lehetőség van kiltásba helyezés, hogy az

államutak kezelése és a gazdasági ügyek elvégzésére fog ruháztatni, — i. k. egy 5 tagu bizott hogy szerkeszzen m. nényes jelentést az u fenntartásának és ke jövőre kiltásba hely. —

Az indítványván, az indítványozó Hieronymi Károly, M. bathy Károly válassz bizottság véleménye tartandó egyetemes általános vitatás alk tőkön f. hó 21-én p. mány ülés fog tartá főnökből bizottság vá szépitési átalakításá dott bizottság jelent

ÜJDO

Király ö F. 18-án Bácsból kiltó dul s onnét egycenes — **Türr tábor** fővárosba. A tábornok Pesten időzni, u akarja használni. — **A magyar** tos hazakerésését — ő Felsége a követke detni: A 63. sz. gy. land király (hadkieg Erdélyben) Linzbelet helyre. A 37. sz. g. (nagyvárad ker.) 4 sz. gy. alvezéred tosk. Lembenből Kassár Lichtensteinbég Bé 50. sz. gy. alvezéred vári ker.) s a 75. sz. rai ker.) Bácsból Kö felelően a nevezett osztrák ezredet vis Több más magyar czébből, hogy a hatá son. Ezen áthelyezés julius és augustus zás után.

Szentiván belső titkos tanácsos servatív párt egyik H. 4. jelenti, máj. 14-én Patákon meghalt. — **Az orsz. m.** nács f. hó 13-án d. eplletben ülést tart ke tárgyaitól rész Legközelebb közlök — **Nádasy F.** sodnájny vezeli o gr. Zichy János leár — **A magyar** a budai tanács ut az „Ebergényi Julia adását.

A „Pester kesztője, Lichtenst lönyt e czim alatt : megindítani, melyn anyagi és föleg k külföld előtt képvise — **Kolozsvári** város történetét meg díj tüzetett ki. Az ir közé tartozik, hogy készültégy erdélyi munkát. De minthog minden oldalról ösz alapján lesz készíto meghosszabbított — sem készült el: egy folytán a község tan meghosszabbítva a — **A budai** 6 Felsége a király e nyozott czüsfedeles tartott örömdíjlövés egy pintes s négy ol tokkal ékeskedik: Ferencz József Aus Ország Királya. 2 nek 1868. évi Sz G történt szerencsés 3 on : „Ugyanott a jelenléteben tartott 4-en : „A budai pol fedélen, mely szint ezüsten készült, 6 f u alakja látható. E ben több vasnapo lesz kiteve.

A tábornok met összegyűlték, h folytán a hadszerev Propozíciók felett tar — **Kremserb** össe a csehok, hog megették a nag Kantzki, ki annak zette Moszkvába, áll bó álló banderium gába kiserini.

Azon eseth kihágások és tulság történének, a csász meenni nem fog. — **Sztratimir** gyűlési képviselőt k ban kirabolták. M elvitték. A tetteseket fel.

A hadsere — muzeumba tettee szerint a lovasság k tak — egyedül a W ezred tarthatja meg nak vetették alá a is, s ezek között zászlóalj aranyérem érte, melyet az ezred — **A becsületes** országban behozták é intézményt — mely

Pesti áru- és értéktörzse május 11-én.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze május 13-án.			Részvények.		Elsőbbségi kötvények.				
Gabna-árak.						Államadósság.									
Buza búsági	83-85	5.65-5.85	Pesti keresked. bank	650.-	655.-	Hitelintézet	181.-	181.25	Nemzeti bank	701.-	703.-	1862. Erzsébet vasut.	83.2	83.75	
" tiszai	86-88	6.35-6.45	Budai keresk. és iparb.	195.-	197.-	Dunagőzhajózási	93.-	93.50	Hitelintézet	183.-	183.20	1867. államvasut.	119.-	119.25	
" pesti	86-88	6.35-6.45	Pesti iparbank	235.-	238.-	Budai	228.-	230.-	Magyar hitelbank	79.50	80.-	Déli vasut	97.75	98.-	
Kétszeres	83-85	5.65-5.85	Magyar hitelbank	79.1/4	80.-	Magyar takarékpénztár	1420.-	1470.-	Alsó-ausztr. esc. társulat	596.-	598.-	Északi vasut	89.25	89.75	
Rozs	68-70	2.40-2.65	Budai	415.-	420.-	Pesti benczermalom	1270.-	1280.-	Anglo-osztr. bank	181.75	182.55	Cseh nyugati vasut	85.-	85.00	
Árpa serfőzésre	68-70	2.15-2.35	Pannonia gőzmalom	1620.-	1240.-	Pesti benczermalom	1620.-	1240.-	Ausztriai földhitelintézet	170.-	174.-	Tiszai vasut	94.-	94.50	
Zab	45-47	1.68-1.68	I-só budapesti gőzmalom	780.-	785.-	Magyar földtérh. kötvény	74.-	74.60	Északi vasut	1815	1820	Gal. Károly Lajos vasut	76.50	77.-	
Kukorica búsági	78-80	3.80-3.90	Budai gyár-telep	382.-	384.-	Bánati	73.-	73.50	Államvasut.	259.30	259.50	Magyar észak vasut	81.50	82.-	
Bab	68-70	2.40-2.65	Concordia gőzmalom	500.-	510.-	Horvát	72.75	73.25	Déli vasut	174.-	174.20	Lemberg-csernov vasut	116.60	116.70	
Köles	5-5.40	5.40-5.40	Budai királymalom	386.-	340.-	Erdélyi	69.50	70.25	Erzsébet vasut	147.-	148.-	Magyar észak vasut	46.25	46.30	
Ropozé	5.87 1/2-6	5.75-5.87	Szegedi kivít. gőzmalom	625.-	630.-	Sorsjegyek.			Gal. Karoly Lajos vasut	201.75	202.-	Pestl. lánchíd	114.65	115.50	
Záloglevelek.			I. úpesti szeszimító	605.-	610.-	Hitelintézet	100	100	Lemberg csern. vasut	172.-	172.50	Érték és pénz.			
Nemz. bank kisors. értékt.	97.20	97.40	Pestbudai bútorkészmi.	218.1/4	225.-	Dunagőzhajózási	40	40	Cseh nyug. vasut	147.75	148.-	Frankfurti váltó	97.30	97.50	
Magyar földhitelintézet	92.-	92.50	Magyar biztosító-társulat	670.-	673.-	Budai	26.75	27.25	Dél-ész. ném. összeköt. vasut	142.-	142.25	Londoni váltó	116.60	116.70	
Ausztriai	100.50	101.-	Pannonia viszonbizt.-társ.	228.-	230.-	Magyar észak vasut	34.-	34.50	Tiszai vasut	142.-	142.25	Párizsi váltó	46.25	46.30	
			Pesti biztosító-intézet	245.-	255.-	Pály	25.75	26.25	I-só erdélyi vasut	141.-	141.50	Cs. arany	5.30	5.57 1/2	
			Magyar észak vasut	69.1/4	69.1/4	Salm	27.50	28.50	I-só ausztriai Dunagőzhajózási társaság	498.-	500.-	Napoleon'or	9.31 1/2	9.33	
			Pesti közuti vaspálya	584.-	587.-	Windischgrätz	17.50	18.50	Pesti lánchíd	380.-	385.-	Egyleti tallér	1.71 1/2	1.71 1/2	
			Kereskedelmi épület	390.-	400.-	Wallstein	21.-	22.-				Ezüst	114.65	115.50	
			Lánchíd	388.-	392.-	Keglevich	18.25	18.75							
			Alagut	78.-	80.-										
			Magyar földh. záloglevél	91.1/4	92.1/4										
			Pesti keresk. b. zálogl.	96.1/4	97.-										

H I R D E T É S E K.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság.

Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy a helyigözösök

Pest, Császárfürdő és O-Buda között

péntek, folyó évi május hó 1-től kezdve

hétköznapokon reggeli 7 órától esti 7 óráig, vasárnap és ünnepnapokon reggeli 7 órától esti 8 óráig

3 ó r á n k é n t

fognak közlekedni.

Az első cs. k. szab. dunagőzhajózási társaság forgalmi igazgatósága Magyarországon.

Pest, 1868. évi april hó 27-én.

három millió osztr. ért. forint

alaptőkével bíró

Pesti biztosító-intézet

ezennel tisztelettel jelenti, miszerint immár az

életbiztosítás

terére is kiterjeszté működését, és igen mérsékelt díjak, kedvező feltételek mellett és a legváltozatosabb módozatú összeállítások szerint biztosításokat köt, —

halálesetre: egyszerű tőkebiztosítások nyereség részszel egybekötve vagy anélkül; időleges túlélési biztosítások; egyoldalú s kölcsönös tőkebiztosítások, mind tőkésre, mind pedig évjáradékokra nézve, —

életesetre: tőkék, kiházasítási összegek, valamint közvetlen vagy elhalasztott évjáradékok biztosítása.

A Pesti biztosító intézet a nyereség részszel biztosított egyént a biztosításnak már három éves fönállásától kezdve évenként a nyereség 50%-ban részesíti.

Az I, I-a, III, VII, vagy IX. díjszabály szerint kötött biztosításoknál, ha már legalább három év óta érvényben vannak, a kötvény, ha kívánatik, visszavásároltatik, alábbszállítatik avagy rá kölcsön adatik. Az intézet a biztosításnak szokatlan előnyös módon való ideiglenes fölfüggesztését is megengedi.

Pest, május hóban, 1868.

Gr. Andrássy György,
elnök.

Az elnökség:

Kochmeister Frigyes,
alelnök

Az igazgatóság:

Aebly Adolf, Lányi Jakab, Medetz József, Rósa Lajos, Tschoegl János, Weiss M. A.

A vezénylő igazgató:
Schön Vilmos.

Biztosítási föltételekkel, valamint mindennemű értesítéssel készséggel szolgál az igazgatósági iroda (Pesten, Erzsébettér 15. sz. a.) valamint minden vidéki fő- és al-ügynökség.

Igazolványokkal bíró alkalmas ügynökök s felügyelők, előnyös föltételek mellett állandóan szerződhetnek.

II. ÉVFOLY

Első rész 20. oldal

Bojgtási díj 3 kr., bélyegdíj 10

A „ny 4-hasábos

Rendkív

FÜGGETL

következő

Május-juniusi 2 h

Május-juliusi 1/4 é

Május-szeptember

A „Füg

Miskol

Nem az én é

hez gyanu alaptal

dum vezetve, a

álláspontját s ala

nomia kérdésben

theologikus tekint

A dolog vián

benne semmi homa

Nem kell a k

Lehozasom ig

autonomiát a ré

vissza. Ott vagy

nm. püspöki kar

szertint az auton

tanítás, törvényh

joga illet, tehát

lasi és végpontot,

cselekvés és végr

tott és jogilletéke

zeteit, sem szánc

között nem tudat

demben minden k

állanak a nélkül

iránt tartozó tisz

likus hit és egyhá

tené.

Mi legyen e

alakja? egyházu

meg.

„Nil innovetu

est”, mondja va

és „in dubiis l

Agoston.

E két sarkelv

fala a kath. érte

elsőben az örök,

utolsóban azon k

ket az egyház a

gának engedett át

A kath. auton

egyház hitelvein

tének alapján és

hető csak, mindaz

hogy megfelelő

nyerjen, mely al

legszerosabb érte

Ilyen autonon

a 48-diki püspöki

magában hordja a

Az alap tehá

püspöki megállá

„Független Lape

A FÜGGET

TÁR

Töredékes elmélke

velts

(Váry

Korunk szédélg

pett még a gondolat

oly dolognak, melyn

után már magasabb

délpontján való ragy

hanem annak alapja

mely már éretnek lá

kozik, nem gyümö

gyomorral a törzsök

szerkezetén örömet t

fangsabb ötlet anna

midőn mindenütt es

tökéletességét hallju

fedezések fényes e

midőn gondolkodásn

retőbb gyanánt ma

mányunkat a netová

juk, szóval midőn m

szában fölvilágosod

elragadtatás búbajos

kiragadni s oly id

műveltségi állapotár

métől nagyon is elű

elődeink által befekt

szeretnénk szedni, m

léte felől tűnődni, ne

kamattal, hanem an

hozzánk jutását is